

Sári Gál Imre költő, író, technikus (1923. okt. 31. –2006. dec. 31.)

Váratlanul ért a hír: újabb füzesabonyi alkotó távozott az élők sorából. Az egyetlen olyan falubeli, aki a tengeren túlon is ismert, elismert volt irodalmi berkekben, Sári Gál Imre.

Sári Gál Imre 1945-ben szerzett tanítói oklevelet, 1956-ban távozott Magyarországról, azóta Clevelandban (USA) él. Három verseskötetet jelentetett meg az emigrációban, és nála jobban, mélyebben kevesen fejezték ki az emigráns sors paradoxonát. (Internetes lexikon)

Megemlékezésésként álljék itt a Toronycsodák c. kötetének önéletrajzi önvallomása:

“Gyermekkoromban a falunknak három istene volt: faisten, likisten és grejfisten; Faierstein a terménykereskedő, Licheinstein a hentes és mészáros és Greifenstein a házaló borbély. Persze csak azért hívták őket isteneknek, mert a nevüket nem tudtuk helyesen kimondani. Goldschield Jenő rőföst például Gorcel úrnak szólítottuk.

A parasztok meg még ma is a legelképesztőbb ragadványneveket viselik. Van akit “bornyú”-nak hívnak. Ha “borjú-nak” szólítanak, megsértődne. “Cipe” Rozál se örülne,

ha “cipő” Rozálnak tisztelnék. De a parasztos “gúnyát” sértődés mentesen viselik.

Füzesabonyban ma is röpködnek a parasztok ismertető “jegyei”: Vereb Mari, Tök Sanyi, Pircsak Imre, Kisvékás Miklós, Gyíkfejű, Széppalcsi, Barócsi, Paprika, stb.

Én ebből a színes világból indultam el, ahol talán mindenki költő volt egy kicsit és az istenekkel cimboráltunk.

Édesanyám is költő volt. Lánykorában kocsmáros Julival nótákat “tanátak” ki a kertben. Vasárnap délutánonként kiabálták is mátt anyáméknak a lánycimborák: Sári Rézi, van-e új nótátok?! Mert ezekkel csalogatták, csábították magukhoz a legényeket.

Asszony korában, mint idősebb és a nehéz földmunkában fáradt anyám már csak verset “tanát” ki: nagyanyám sírfeliratát, melyet így mondott nekem tollba főzés közben a nyári szabadtűzhelyű konyhában, én meg a kispadkán ülve jegyeztem le a térdemen:

“Sírba vetettük meg az ágyát,

Pihenje ki fáradtságát.

Szíve nem fáj, a mienk vérzik:

A fájdalmat az élők érzik.”

De pályáztam-e én valamikor is költőnek? Amikor először hallottam rám alkalmazva, hogy “költő” – valaki így mutatott be -, még a szívverésem is elállt az ifedelemtől. Talán így érezhették a parasztok előszöri hallásra ragadvány nevüket. Aztán, azóta én is megadással viselem ezt a “bajusszá nőtt kolbászt”.

Első verseim nekem is nótaszövegek voltak. “Borbély” Laci meg is zenésített belőle egyet-kettőt, meg Kugyela Jancsi egy volt képzős társam. Borbély Laci a “grejfisten” gyerek megszállottja volt a muzsikának. Hegedűjén de szép is volt hallani a szárnyrakelt szövegeket, amiket fütyörészve szerzett, nyírva a parasztokat, meg pamacsolva, habozva be őket az ámbituson, udvaron, vagy az istállókban.

Persze mesterei is vannak az embernek: a költőnek is, mert ők is inasok először. Én úgy érzem, nekel Laci is mesterem volt, de más is, és az összes író, költő, akiktől valaha olvastam és olvasok ma is. Mindig tanulok szinte valamit, még a dilettánsoktól is. Meg minden más, az élet is formálja, csiszolja az embert és így a vers is faragottabb, vagy ügyesebb “pattintású” lesz, mint sziklaszilánkok kőből, a kőből hasított, pattintott nyilhegy. Van, amikor a pattintás

elsőre sikerül, de van, amikor keserves munka után, vagy munkában találja el az ember. De nagy öröm ez mindenképpen. És lám, ekkor már szenvedély a költészet és ahogyan Osvát is mondta “életmód” lesz, mert gyakran még manapság is úgy föl tudom magamat izgatni egy-egy gondolattal, hogy már reggel van, szól a vekker, ébresztő, és még egy cikornyomot sem aludtam, csak vergődtem a gondolattal.

És, hogy érdemes-e? Ki nézi azt. Törődünk mi azzal? – És rámegy egy egész élet. De legalább csak egy vers zengne túl.

De mit szólok Amerikáról?

1957 óta benne élek egy szédületes, furcsa világban, melyet még ma is úgy csodálok, mintha meseországba tévedtem volna. Pedig valóság itt minden. A röppenő, surranó autók földje és a mindenféle gépektől hemzsegő világ. Írásaim is már ezekről szólnak. Nem is tudnék ellenállni nekik, hogy ne ők kössenek le.

Persze azért még ma is keverednek bennem az Újvilág-I és a hazai valóságok. De már lassan kettéválnak. S már két bolygó forog, kering lassan egymástól egyre távolodik. Bár néha oly közel jön, hogy szinte kéznyújtásnyira. De már nem értem. De játszanak, kísértenek.

***

Füzesabonyban születtem, 1923-ban kisparaszti családból. 1945-ben népiskolai tanítói oklevelet nyertem Miskolcon. 1956-ban Clevelandba vet a sors. Foglalkozásom szívsebészeti technikus.”

Sári Gál Imre néhány éve újra Magyarorszánon élt. Irodalmi lapok alapítójaként, szerkesztőjeként dolgozott, szülőfaluját, Füzesabonyt, többször meglátogatta.

A 2006. dec. 31-én elhunyt költőt 2007. január 10-én helyezték örök nyugalomra felesége szülőfalujában, Szigetcsépén. Irodalmi hagyatékát a Füzesabonyi Városi Könyvtárra és a Miskolci Megyei Könyvtárra hagyományozta. A hagyaték hazaszállítása folyamatban van.

Sipos Attila